

до іноземців у разі вчинення ними правопорушення, що тягне для них обов'язок зазнавати негативних наслідків своєї протиправної поведінки [1, с. 74].

Питання відповідальності зазначених вище осіб досліджували у своїх працях О. Кузьменко, О. Малиновська, В. Новік, В. Олефір, Ю. Тодика, М. Хавронюк, М. Марченко, С. Трофімов [3, с. 10]. В юридичній літературі розрізняють загальну та спеціальну відповідальність іноземців [5, с. 158].

Закріплений законами України конституційно-правовий статус іноземців в Україні відповідає міжнародно-правовим стандартам. В умовах євроінтеграції питання правового статусу іноземців в Україні є надзвичайно актуальним.

Література:

1. Веніславський Ф.В. Конституційне право України в схемах і таблицях: навч. посібн. для студ. юрид. вузів та ф-тів / Ф.В. Веніславський. – Х.: Право, 2014. – 376 с.
2. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 р. № 3773-IV (із змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Колпаков В. Адміністративна відповідальність іноземців і проблеми законодавчого регулювання / В. Колпаков //Юридична Україна. – 2003. – № 12. – С. 10-18.
4. Конституційне право України: посіб. ін.; за заг. ред. Ю.Г. Барабаша – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х.: Право, 2015. – 328 с.
5. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: Підручник / О.Ф. Фрицький. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 510 с.

Жакун Н. В.

(наук. кер. – к.ю.н. Коломієць П. В.)

студентка ІV курсу юридичного факультету,

Полтавського інституту економіки і права

«Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

ЩОДО СТВОРЕННЯ РІВНИХ УМОВ ДЛЯ ДОСТУПУ КОЖНОЇ ДИТИНИ ДО ВИСОКОЯКІСНОЇ ОСВІТИ

Створення рівних умов для доступу кожної дитини до високоякісної освіти (дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної і вищої) для забезпечення розвитку особистості, суспільства і держави є одним з головних пріоритетів Загальнодержавної програми «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року, основними завданнями якої в даному напрямку є: 1) збільшення кількості дітей, які відвідують навчальні заклади; 2) забезпечення всіх дітей-інвалідів послугами навчальних закладів незалежно від стану здоров'я цих дітей та їх місця проживання і виховання; 3) забезпечення високоякісними освітніми послугами, для чого: запровадити систематичний моніторинг діяльності дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних і вищих навчальних закладів із визначенням їх рейтингу та щорічним оприлюдненням результатів у засобах масової інформації; розробити та почати впровадження нового покоління вітчизняних, зокрема електронних, підручників, навчальних посібників, у тому числі для спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку), відповідно до сучасного рівня розвитку високих технологій та забезпечити для цього доступ до мережі Інтернет дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних, професійно-технічних і вищих навчальних закладів; забезпечити всі навчальні заклади українізованою версією програмного продукту (Microsoft Office тощо) [1].

Статтею 19 «Право на освіту» Закону України «Про охорону дитинства» [2] визначено, що кожна дитина має право на освіту. Держава гарантує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; надання державних стипендій та пільг учням і студентам цих закладів у

порядку, встановленому законодавством України. Держава забезпечує право на вибір навчального закладу і навчання рідною мовою чи на вивчення рідної мови у державних і комунальних навчальних закладах. Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування організують облік дітей дошкільного та шкільного віку для виконання вимог щодо навчання дітей у загальноосвітніх навчальних закладах. Учні державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, і дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. Порядок забезпечення учнів державних та комунальних професійно-технічних навчальних закладів стипендією, організації харчування учнів із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, дітей-інвалідів/інвалідів I-III групи та дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» [3] та Закону України «Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам» [4], визначається Кабінетом Міністрів України. Органи місцевого самоврядування відповідно до законодавства можуть забезпечувати харчуванням учнів інших категорій та передбачати на це відповідні видатки з місцевих бюджетів. Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування (за винятком тих, які мають вади фізичного та розумового розвитку і не можуть навчатися в загальних навчальних закладах), навчаються в загальноосвітніх школах. Для дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства, які потребують опіки і стороннього догляду, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти і науки, за згодою батьків дітей або осіб, які їх замінюють, забезпечує навчання в загальноосвітніх та спеціальних загальноосвітніх навчальних закладах за відповідними навчальними програмами, у тому числі і в домашніх умовах. Діти-інваліди та інваліди з дитинства, які перебувають у реабілітаційних закладах, закладах та установах, що належать до сфери управління центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у сферах трудових відносин, соціального захисту населення, охорони здоров'я, місцевих державних адміністрацій, мають право на здобуття освіти за індивідуальними навчальними програмами, які узгоджуються з індивідуальними програмами реабілітації дітей-інвалідів та інвалідів з дитинства. Держава забезпечує пільгові умови для вступу до державних та комунальних професійно-технічних, вищих навчальних закладів дітям-інвалідам, дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, та іншим категоріям дітей, які потребують соціального захисту, у тому числі дітям з багатодітних сімей, у складі яких є п'ятеро і більше дітей, за умови наявності у них достатнього рівня підготовки. Діти з багатодітних сімей, у складі яких є п'ятеро і більше дітей, а також особи віком від 18 до 23 років із таких сімей звільняються від плати за навчання у вищих навчальних закладах державної та комунальної форми власності усіх рівнів акредитації за умови, що певний освітньо-кваліфікаційний рівень вони здобувають вперше. У порядку, встановленому законодавством, держава забезпечує підтримку та заохочення особливо обдарованих дітей шляхом направлення їх на навчання до провідних вітчизняних та іноземних навчальних закладів і встановлення спеціальних стипендій [2].

Порядок реалізації права молоді на освіту, державні гарантії її здобуття, визначення прав та обов'язків учасників навчально-виховного процесу регулюються законодавством про освіту. Освіта – основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави. Метою освіти є всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів, розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями. Право громадян України на освіту визначено нормами статті 3 Закону України «Про освіту», відповідно до якої громадяни України мають право на безкоштовну освіту в усіх державних навчальних закладах незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання та інших обставин.

Держава здійснює соціальний захист вихованців, учнів, студентів, курсантів, слухачів, стажистів, клінічних ординаторів, аспірантів, докторантів та інших осіб незалежно від форм їх навчання і типів навчальних закладів, де вони навчаються, сприяє здобуттю освіти в домашніх умовах [5].

Правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи дошкільної освіти, яка забезпечує розвиток, виховання і навчання дитини, ґрунтується на поєднанні сімейного та суспільного виховання, досягненнях вітчизняної науки, надбаннях світового педагогічного досвіду, сприяє формуванню цінностей демократичного правового суспільства в Україні, визначає Закон України «Про дошкільну освіту» [6].

Закон України «Про загальну середню освіту» визначає правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти, що сприяє вільному розвитку людської особистості, формує цінності правового демократичного суспільства в Україні [7].

Правові, організаційні та фінансові засади функціонування і розвитку системи професійно-технічної освіти, створення умов для професійної самореалізації особистості та забезпечення потреб суспільства і держави у кваліфікованих робітниках визначає Закон України «Про професійно-технічну освіту» [8].

Державну політику у сфері позашкільної освіти, її правові, соціально-економічні, а також організаційні, освітні та виховні засади, відповідно до Конституції України, визначає Закон України «Про позашкільну освіту». Як визначено нормами статті 1 цього закону, позашкільна освіта – це сукупність знань, умінь та навичок, що отримують вихованці, учні і слухачі в позашкільних навчальних закладах у час, вільний від навчання в загальноосвітніх та інших навчальних закладах [9].

Закон України «Про вищу освіту» встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях [10].

Література:

1. Про Загальнодержавну програму «Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини» на період до 2016 року : Закон України : від 05 березня 2009 року № 1065-VI // Відом. Верховної Ради України. – 2009. – № 29.
2. Про охорону дитинства : Закон України : від 26 квітня 2001 року № 2402-III // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 30.
3. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України : від 01 червня 2000 року № 1768-III // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – № 35.
4. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам : Закон України : від 16 листопада 2000 року № 2109-III I // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 1.
5. Про освіту : Закон України : від 23 травня 1991 року № 1060-XII // Відом. Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 34.
6. Про дошкільну освіту : Закон України : від 11 липня 2001 року № 2628-III // Відом. Верховної Ради України. – 2001. – № 49.
7. Про загальну середню освіту : Закон України : від 13 травня 1999 року № 651-XIV // Відом. Верховної Ради України. – 1999. – № 28.
8. Про професійно-технічну освіту : Закон України : від 10 лютого 1998 року № 103/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 32.
9. Про позашкільну освіту : Закон України : від 22 червня 2000 року № 1841-III // Відом. Верховної Ради України. – 2000. – № 46.

10. Про вищу освіту : Закон України : від 01 липня 2014 року № 1556-VII // Відом. Верховної Ради України. – 2014. – № 37–38.

Коростельова А. О.

(наук. кер. – ст. викл. Молчановська В.М.,
студенка IV курсу юридичного факультету

Полтавський інститут економіки і права

«Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В УКРАЇНІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ ПРАВ ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ

Сьогодні інтелектуальна діяльність та її результати все більше набувають пріоритетного значення в усьому світі, стають визначальною і вирішальною рушійною силою будь-якого розвитку. В основі майже всіх суспільних перетворень лежить саме рівень використання творчого інтелектуального капіталу держави, ефективність функціонування системи і механізму державної охорони та законодавчого регулювання прав інтелектуальної власності. Разом з цим, від того, наскільки значним є інтелектуальний потенціал суспільства, залежить успіх вирішення багатьох важливих політичних, економічних, соціальних проблем, що й підкреслює актуальність розгляду даного питання.

Дослідженню окремих аспектів права інтелектуальної власності присвячені роботи Т. Рудник, Г. Закорецької, Т. Івачевської, Н. Кузнецової, Г. Андрощука, О. Святоцького та ін..

Метою є аналіз чинного законодавства з питань інтелектуальної власності, виявлення його недоліків, основних проблем правового регулювання прав інтелектуальної власності та напрямків їх усунення.

В основу дослідження покладено законодавчі та нормативні документи, праці вітчизняних вчених, періодичні видання.

Не можливо не погодитись з твердженнями Рудник Т. та Загорецької Г., згідно з якими, сфера інтелектуальної власності є могутнім ресурсом розвитку та стабілізації економічного ринку. Але її роль у розвитку вітчизняної економіки явно недооцінюється. Наука, культура та техніка можуть динамічно розвиватися лише за наявності відповідних умов, в тому числі відповідних правових підстав. Відповідно норми, що містяться у чинному законодавстві з питань інтелектуальної власності, не є досконалыми, містять чимало правових колізій, не збігаються між собою, суперечать одна одній і взагалі залишають відкритими багато правових питань у цій сфері. Це, у свою чергу, не дає можливості створити надійний правовий захист результатів інтелектуальної діяльності та стимулювати інтелектуальну, творчу активність [4, с.8].

Однією з причин цього є те, що законодавство, яке регламентує відносини з приводу результатів, наприклад, матеріального виробництва, розвивалось більше двох тисяч років і стабілізувалось. У порівнянні з цим існування власного самостійного законодавства у сфері інтелектуальної власності становить лише декілька десятків років, тобто досить малий термін.

Законодавство про інтелектуальну власність за своїм характером є комплексним, його основу становлять положення Конституції України, яка у ст. 41 закріплює право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної творчої діяльності, відповідно ст. 54 гарантує громадянам свободу літературної, художньої та технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, які виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності.

Норми про захист права інтелектуальної власності знайшли своє відображення у Цивільному, Господарському, Кримінальному кодексах України, у Кодексі України про адміністративні правопорушення та у спеціальних законах України у сфері інтелектуальної власності (зокрема, закони України «Про авторське право і суміжні права» від 11.07.2010 р., «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.2013 р., «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 01.06.2014 р., «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 21.12.2010 р.